

SCENARIUSZ ZAJĘĆ

„ Wprowadzanie litery e i E”

Bogumiła Folwarczny, Danuta Meus,
Elżbieta Kwietniewska - Strozik, Grażyna Kasza,

LIDER PROJEKTU

Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania
im. gen. Jerzego Ziętki w Katowicach

PARTNER PROJEKTU

GMINA ŻARKI

PROJEKT „PRAKTYKA CZYNI MISTRZA!” JEST WSPÓŁFINANSOWANY ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ
W RAMACH EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO

Biuro Projektu: „Praktyka czyni mistrza!”
Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. Gen. Jerzego Ziętki w Katowicach
ul. Krasieńskiego 2, II p, p. 216, tel. **603600289** lub **601328361**
e-mail: pcm@swsz.katowice.pl lub pcm.promocja@swsz.katowice.pl

2.c. Konspekty zajęć

1. Konspekt wprowadzenia litery „e” i ”E”.

Prowadzący: ...

Przedmiot: Edukacja wczesnoszkolna

Klasa: 1

Data: ...

Temat ośrodka: Koniec lata na polu i łące.

Temat dnia: Wprowadzenie litery „e” i ”E”.

Cel ogólny:

Wprowadzenie wielkiej i małej litery „e”.

Uczeń potrafi pisać małą i wielką literę „e”, wymówić i wyróżnić wymówioną literę „e”, rozpoznać literę w tekście

Metody:

- Podające: pogadanka, pokaz
- Poszukujące: praca z tekstem czytany przez nauczyciela
- Praktyczne: wykonywanie ćwiczeń zadanych przez nauczyciela

Środki dydaktyczne:

- Plansze z literami „E” i „e”, sznurki i wstążki, ilustracje do wprowadzania liter, kreda i tablica, kredki i mazaki, ilustracje z wyrazami zawierającymi literę „e”, wiersz Marii Terlikowskiej „Kino w domu”

Formy pracy: indywidualna i zbiorowa jednolita

Przebieg lekcji:

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Uwagi
Powitanie dzieci zabawą „ <i>Ekspresowe powitanie</i> ”.	Dzieci w jak najkrótszym czasie podają dłoń jak największej liczbie koleżanek i kolegów.	
Wprowadzenie tematu lekcji: „ <i>Poznajemy literę „e” jak ekran.</i> ” Nauczyciel zapisuje temat lekcji na tablicy.	Uczniowie słuchają nauczyciela.	
Wprowadzenie sytuacji motywującej do wprowadzenia litery: Odczytanie zagadki: „ <i>Musi być w kinie, lecz nie ma go w teatrze. Gdy oglądasz film, to na niego patrzysz. Ma go telewizor</i> ”	Uważne słuchanie zagadki, podawane różnych odpowiedzi. (Poprawna odpowiedź: ekran)	

<p><i>i komputer też. Powiedz teraz, co to jest?”.</i></p>		
<p>Nauczyciel odczytuje wiersz „Kino w domu” i omawia go z dziećmi. Zdaje pytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>O czym opowiada wiersz?</i> - <i>Kto lubi oglądać telewizję i chodzić do kina?</i> - <i>Jak powinniśmy się zachować w kinie?</i> 	<p>Dzieci słuchają wiersza, odpowiadają na pytania.</p>	
<p>Ćwiczenia fonetyczne na wyrazie podstawowym:</p> <p>Polecenie głośnego wypowiedzenia wyrazu „ekran” i zadawanie pytań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z ilu sylab składa się wyraz „ekran”? - Z ilu głosek składa się ten wyraz? - Jaką słychać pierwszą głoskę w tym wyrazie? - Jakie inne głoski słychać w tym wyrazie? <p>Zadawanie pytań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jakie znacie inne wyrazy rozpoczynające się głoską „e” - Jakie znacie wyrazy, w których głoska „e” jest w środku lub na końcu? 	<p>Wypowiedzenie wyrazu, odpowiadanie na pytania nauczyciela.</p> <p>Swobodne odpowiadanie na pytania zadawane przez nauczyciela.</p>	
<p>Pokaz litery malej i wielkiej, drukowanej i pisanej:</p> <p>Prowadzący prezentuje planszę z literami małą i wielką, drukowaną i pisaną.</p>	<p>Dzieci przyglądają się literom, zapamiętują ich kształt.</p>	
<p>Omówienie kształtu liter pisanych:</p> <p>Nauczyciel omawia właściwości litery „e”: jest ona samogłoską, występuje w wielu wyrazach.</p> <p>Nauczyciel pyta uczniów, z czym kojarzy im się kształt litery „l”.</p>	<p>Dzieci słuchają nauczyciela.</p> <p>Dzieci opisują kształt litery, jaka jest różnica pomiędzy literą wielką a małą.</p>	
<p>Przerwa śródlekcyjna. Odpoczynek, przerwa na toaletę.</p>	<p>Uczniowie korzystają z toalety</p>	

<p>Demonstracja zapisu litery małej i wielkiej:</p> <p>Nauczyciel pokazuje, w jaki sposób zapisuje się literę „E” i „e”, zapisuje ją na tablicy, najpierw bez liniatury, potem w liniaturze, omawia kolejność i kierunek wykonywanych ruchów. Następnie kreśli w powietrzu.</p>	<p>Obserwacja ruchów ręki jakie wykonuje nauczyciel podczas pisania, zapamiętywanie kolejności i kierunku wykonywania ruchów.</p>	
<p>Przygotowanie dziecka do pisania:</p> <p>Nauczyciel prosi uczniów o kreślenie palcem kształtu litery w powietrzu, na placach kolegi, następnie na blacie ławki gumką do mazania. Tłumaczy, jaki ruch należy wykonać, obserwuje pracę uczniów.</p>	<p>Uczniowie wykonują polecenie nauczyciela, rysują literę palcem w powietrzu i na placach kolegi, gumką do mazania na blacie ławki.</p>	
<p>Nauczyciel rozdaje wstążki i sznurki i zleca ułożenie ich w kształt małej i wielkiej litery „e”, następnie posprzątanie stanowiska pracy. Nauczyciel obserwuje pracę uczniów w razie potrzeby pomaga.</p>	<p>Dzieci wykonują zadanie, sprzątają stanowisko pracy.</p>	
<p>Nauczyciel rozdaje plastikowe tacki, na których rozsypuje grysik, zleca zapisanie litery „E” i „e” palcem w grysiku, potem nienaostrożną stroną ołówka lub kredki. Po zakończeniu ćwiczeń polecenie uporządkowania swojego stanowiska pracy. Prowadzący obserwuje pracę uczniów w razie potrzeby pomaga.</p>	<p>Dzieci wykonują zadanie zlecone przez nauczyciela, kreślą litery na grysiku.</p> <p>Sprzątają stanowisko pracy.</p>	
<p>Przerwa śródlekyjna, zabawa ruchowa. Nauczyciel zleca pokazanie ciałem małej i wielkiej litery „e”.</p>	<p>Dzieci wstają i pokazują ciałem, jak wygląda litera „e” i „E”.</p>	
<p>Pisanie litery w zeszycie</p> <p>Polecenie zapisania w zeszytach jednej linijki wielkiej litery i jednej linijki litery małej.</p> <p>Rozdanie kart pracy do ćwiczenia pisania litery „e” z już poznanymi literami (le, te, de, me, eg, Ek, ea, eo, oe, ae).</p> <p>Napisanie na tablicy zdania w liniaturze: „Edek da mamie kotka” i polecenie przepisania go do zeszytu.</p> <p>Obserwacja uczniów, sprawdzanie, czy ktoś ma problemy z kreśleniem liter, ewentualna pomoc i ponowne</p>	<p>Pisanie liter w zeszycie.</p> <p>Wypełnianie kart pracy.</p> <p>Przepisanie zdania z tablicy.</p>	

wyjaśnienia.		
<p>Podsumowanie zajęć, zadanie pracy domowej.</p> <p>Nauczyciel zadaje zadanie domowe: „Napisz w zeszycie 5 wyrazów zawierających literę „e”.</p> <p>(Propozycje wg podręcznika „Razem w szkole”: temat, meta, tyle, omlet, medal, Emilka, Elemelek, dymek, leki, Ela, mleko, ule, kotek.)</p> <p>Prosi o uporządkowanie stanowiska pracy.</p> <p>Pożegnanie.</p>	<p>Uczniowie wysłuchują polecenia pracy domowej.</p> <p>Uczniowie pakują się, sprzątaję stanowisko pracy.</p> <p>Pożegnanie z nauczycielem.</p>	

Załącznik:

Wiersz Marii Terlikowskiej „Kino w domu”

Kino w domu

Na szklanym ekranie
Pędzą dwaj Indianie.
Aż dech nam zapiera:
„Co się dalej stanie?”. (...)

Któżby w takiej chwili
Odszedł od ekranu?
A kot Kotylionek
Cicho wstał z tapczanu.

Cicho wszedł do kuchni
I tam z błogą miną
Zajął się sumiennie
Naszą cielęcina.

2. Konspekt wprowadzenia litery „L” i „l”

Temat zajęć: Poznajemy literę „l” jak las.

Cel ogólny:

Wprowadzenie wielkiej i małej litery „l”.

Uczeń potrafi pisać małą i wielką literę „l”, wymówić i wyróżnić wymówioną literę „l”, rozpoznać literę w tekście

Metody:

- Podające: pogadanka, pokaz
- Poszukujące: praca z tekstem czytany przez nauczyciela
- Praktyczne: wykonywanie ćwiczeń zadanych przez nauczyciela

Środki dydaktyczne:

- Plansze z literami „L” i „l”, sznurki i wstążki, ilustracje do wprowadzania liter, kreda i tablica, kredki i mazaki, farby plakatowe, pędzle, kubki na wodę, kartki formatu A4, ilustracje z wyrazami zawierającymi literę „l”, zagadki, wierszyk.

Formy pracy: indywidualna i zbiorowa jednolita

Przebieg lekcji:

Czynności nauczyciela	Czynności ucznia	Czas
Powitanie dzieci piosenką: „ <i>Jak dobrze</i> ” <i>Jak dobrze być razem, za ręce trzymać się i</i> <i>wszystkim dobrze życzyć i w zgodzie bawić się.</i> Sprawdzenie obecności.	Dzieci śpiewają piosenkę, wypakowują się.	5 min
Wprowadzenie tematu lekcji: „ <i>Poznajemy literę „l” jak las.</i> ” Nauczyciel zapisuje temat lekcji na tablicy.	Uczniowie słuchają nauczyciela.	2 min
Wprowadzenie sytuacji motywującej do wprowadzenia litery: Nauczyciel odczytuje zagadki: <i>Zimne, słodkie i pachnące</i> <i>W waflu kulki w dni gorące. (lody)</i> <i>Sosnowy, dębowy, stary lub młody</i> <i>Rosną w nim grzyby i jagody. (las)</i> <i>Gdy o schludny wygląd dbacie,</i> <i>Do mnie często zagłądacie. (lustro)</i>	Uczniowie słuchają nauczyciela i podają różne odpowiedzi.	5 min
Nauczyciel przeprowadza zabawę, kolejno powstają dzieci, których imię zaczyna się na literę „L”, następnie te, których nazwisko zaczyna się na tę literę, potem te, w których imieniu występuje na jakimś miejscu ta litera i tak kolejno.	Dzieci uczestniczą w zabawie.	5 min

<p>Ćwiczenia fonetyczne na wyrazie podstawowym:</p> <p>Odczytanie przez nauczyciela krótkiego tekstu: <i>Lena, Leon i tata wybrali się na grzyby do lasu. Lena ma lupę i podpatruje owady. Leon obserwuje ptaki przez lornetkę.</i></p> <p>Polecenie głośnego wypowiedzenia wyrazu „las” i zadawanie pytań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Z ilu sylab składa się wyraz „las” - Z ilu głosek składa się ten wyraz? - Jaką słysząc pierwszą głoskę w tym wyrazie? - Jakie inne głoski słysząc w tym wyrazie? <p>Zadawanie pytań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Wymieńcie wyrazy występujące w czytance, które rozpoczynały się głoską „l”. - Jakie znacie inne wyrazy rozpoczynające się głoską „l”? - Jakie znacie wyrazy, w których głoska „l” jest w środku lub na końcu? 	<p>Uczniowie uważnie słuchają nauczyciela.</p> <p>Wypowiedzenie wyrazu, odpowiadanie na pytania nauczyciela.</p> <p>Swobodne odpowiadanie na pytania zadawane przez nauczyciela</p>	<p>15 min</p>
<p>Pokaz litery malej i wielkiej, drukowanej i pisanej:</p> <p>Prowadzący prezentuje planszę z literami małą i wielką, drukowaną i pisaną.</p>	<p>Dzieci przyglądają się literom, zapamiętują ich kształt.</p>	<p>5 min</p>
<p>Omówienie kształtu liter pisanych:</p> <p>Nauczyciel pyta uczniów, z czym kojarzy im się kształt litery „l”.</p>	<p>Dzieci opisują kształt litery, jaka jest różnica pomiędzy literą wielką a małą, porównują ją do laski, rączki parasola itd.</p>	<p>8 min</p>
<p>Przerwa śródlekcyjna.</p> <p>Odpoczynek, przerwa na toaletę.</p>	<p>Uczniowie korzystają z toalety</p>	<p>10 min</p>
<p>Demonstracja zapisu litery malej i wielkiej:</p> <p>Nauczyciel pokazuje, w jaki sposób zapisuje się literę „L” i „l”, zapisuje ją na tablicy, najpierw bez liniatury, potem w liniaturze,</p>	<p>Obserwacja ruchów ręki jakie wykonuje nauczyciel podczas pisania, zapamiętywanie kolejności i kierunku wykonywania ruchów.</p>	<p>7 min</p>

omawia kolejność i kierunek wykonywanych ruchów. następnie kreśli w powietrzu.		
Przygotowanie dziecka do pisania: Nauczyciel prosi uczniów o kreślenie palcem kształtu litery w powietrzu, na placach kolegi, następnie na blacie ławki gumką do mazania. Tłumaczy, jaki ruch należy wykonać, obserwuje pracę uczniów.	Uczniowie wykonują polecenie nauczyciela, rysują literę palcem w powietrzu i na placach kolegi, gumką do mazania na blacie ławki.	10 min
Praca plastyczna. Nauczyciel rozdaje karki formatu A4 i farby plakatowe, zleca namalowanie pędzelkiem wielkiej i małej litery „l”. Organizuje wystawę prac.	Dzieci malują litery, ozdabiają je. Po ukończeniu sprzątaję stanowisko pracy.	25 min
Przerwa śródlekcyjna – zabawa przygotowująca dłonie i nadgarstki do pisania. Zaproszenie uczniów na dywan, rozdanie uczniom kawałków gazety, opowiadanie historyjki z jednoczesnym demonstrowaniem ruchów, które należy wykonywać.	Rozłożenie gazety przed sobą, słuchanie opowiadania, wykonywanie ruchów demonstrowanych przez nauczyciela.	10 min
Nauczyciel rozdaje przygotowane wcześniej liniatury z wykropkowanym kształtem litery „l”. Zleca zapisanie litery „l” i „L” ołówkiem, nadzoruje przebieg pracy, pomaga, jeśli jest taka potrzeba.	Uczniowie kreślą ołówkiem litery, sprzątaję stanowisko pracy.	10 min
Pisanie litery w zeszycie Polecenie zapisania w zeszytach jednej linijki wielkiej litery i jednej linijki litery małej. Rozdanie kart pracy do ćwiczenia pisania litery „l” z już poznanymi literami (la, al., ml). Obserwacja uczniów, sprawdzanie, czy ktoś ma problemy z kreśleniem liter, ewentualna pomoc i ponowne wyjaśnienia.	Pisanie liter w zeszycie. Wypełnianie kart pracy.	25 min
Podsumowanie zajęć, zadanie pracy domowej. Nauczyciel zadaje zadanie domowe: zapisanie w zeszycie jednej wyrazu lama i jednej linijki wyrazu lala. Prosi o uporządkowanie stanowiska pracy. Pożegnanie.	Uczniowie wysłuchują polecenia pracy domowej. Uczniowie pakują się, sprzątaję stanowisko pracy. Pożegnanie z nauczycielem.	15 min

--	--	--

Czas łączny 155 minut

Czas zajęć – 135 minut (3 x 45 minut)

Czas przerw - 20 minut (2 x 10 minut)